

Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün cezasının affına dair kanun lâyihası ve Adliye encümeni mazbatası (1/757)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/383

28 . I . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün cezasının affı hakkında Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 27 . I . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Üsküdar - Şile yolu üzerinde Karanlıkdere nam mevkiye Pazarcı Akif ve Sepetay isminde iki satıcı paralarına tamaen öldürülmüşler ve soyulmuşlardır. Bu vaka faillerinin meçhul kalmaları, cinayetin feci bir surette işlenilmesi etrafta heyecan tevlit etmiş, emniyet ve âsaiş bakımından mülkiye, adliye, zabıta makamları bu işin meydana çıkarılmasını ehemmiyetle takibetmişlerdir.

Hâdiseyi tetkik ve icabeden tedbirleri mahallinde almak üzere Şileye gelen İstanbul Valisi ile Kaymakam ve Vilâyet jandarma komutanının ve mahallî müddeiumumisi ile yapılan görüşmeler neticesinde verdikleri kararlar ve ittihaz edilen tedbirlerin tathik ve faillerin behemehal meydana çıkarılmasına vakadan sonra Şile jandarma bölük komutanlığına tâyin edilen yüzbaşı Rezzak Gürbüz memur edilmiştir. Jandarma komutanının kanuni salâhiyetine inzıam eden mahallî müddeiumumisinin bu iş hakkında jandarmaya vazife tevdi etmesi üzerine yapılan araştırmalarda vaka yerine yakın bir kömür ocağının bulunması ve ocağı işleten şahsın vaka hakkında bilgisi olacağı ihtimali ele alınarak ondan malûmat istenilmiş, bu ocağın vaka esnasında yakılmadığını ve kendisinin oralarda bulunmadığını ısrarla söylemesine rağmen yapılan tahkikat neticesinde hâdisesinin esnasında ocağın yanmakta olduğu ve ocak islerken orada kimsenin bulunmaması kömürçülük sanatı icabından mümkün olamayacağı tahakkuk etmesi üzerine bu şahıs hakkında kuvvetli şüphe uyandıran bu hal kendisinin istievabıyla hakikatın meydana çıkarılmasına ehemmiyet atfettirmiş ve bu yolda yapılan tahkik işleri sonunda bu şahsın ifadesiyle beş kişi zan altına alınarak haklarında âmme dâvası açılmış ve iş İstanbul Ağır ceza mahkemesine intikal etmiştir.

Şilenin Övezli köyünden Oduncu Metioğlu İsmail adında olan bu şahsın kardeşi, sonradan Şile jandarma karakolunda İsmail'in ifadesi alınırken jandarma komutanı tarafından döğüldüğü ve eziyet edildiği iddiasıyla Şile müddeiumumiliğine müracaatta bulunmuş, yapılan tahkikat sonunda yüzbaşı Rezzakın İstanbul 1. nci Ağır ceza mahkemesinde mahkemesi icra olunarak bu mahkemenin 25 . VI . 1940 tarih ve 160/940, 163/940 esas ve karar sayılı ilâmiyle İsmail'e karşı şahsi bir gazez ve husumeti olmadığı, sırf vazife hissini verdiği heyecana kapılarak katilleri meydana çıkarmak maksadiyle suçu işlemesinin takdiri hafifletici sebep olarak kabul edilmesi suretiyle tenzilen (10 ay (20) gün hapse ve (2) ay memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm

edilmiş, cezanın miktarına göre de tecile mahal olmadığına karar verilerek bu karar kanun hükmüleri dairesinde katiyet kesbetmiştir.

Aynı zamanda kıdem tenzilin de icabettiren bu mahkûmiyet neticesinde terfi edemeyecek olan subayın yaş haddine tabi olmak suretiyle vakitsiz tekaüde sevki icabedecektir. Bu ise kendisi için mahkûmiyetin netice ve gayeleri haricinde ayrıca bir ceza teşkil edecektir.

Yüzbaşı Abdürrezzak Gürbüz (25) senelik askerlik hayatında hiç bir suretle herhangi bir takiye maruz kalmamış sicil itibariyle temyiz, dürüst, vazifesine mukdim bir subay olarak tanınmıştır.

Yüzbaşı Abdürrezzak 1332 yılında yedeksubaylıkla büyük harbe iştirak ederek muhtelif cepelerde çalışmış ve düşmana esir düşerek iki seneden fazla esarete kalmıştır. Esareten avdetini müteakıp Millî mücadeleye iştirakle bidayetinden nihayetine kadar çalışmıştır. Millî mücadeleyi müteakıp terhis edilmek suretiyle ordudan ayrıldıktan sonra jandarmaya intisap etmiş ve jandarmaya girdiği tarihtenberi de tertemiz bir hayatı, vazife üzerinde ciddiyet ve faaliyeti görülmüştür.

Uzun müddet orduda hizmetinden istifade edilebilecek bir durumda olan ve esasen vuku anında muhitinde büyük bir heyecan uyandıran bir hâdise faillerini meydana çıkarmak gayretiyle ve munhasıran vazife hissini verdiği heyecana kapılmış olan bu subayın aftan istifade ettirilmesi içtimai neticeleri itibariyle ve aynı zamanda mesleki bakımdan faydalı olacağı düşünülmüş ve bu maksatla hazırlanmış olan kanun lâyihası bağlı olarak sunulmuştur.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/757

Karar No. 22

30 . I . 1942

Yüksek Reisliğe

Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün mahkûm bulunduğu hapis ve memuriyetten mahrumiyet cezalarının affı hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 27 . I . 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının encümenimize tevdi ve havale buyurulması üzerine cezanın affını tazammun eden teklif Dahiliye vekili Fayık Öztrak ve Jandarma genel komutanının huzurıyla tetkik ve müzakere olundu.

Hükûmet mucip sebeplerinde beyan ve izah edilmiş olduğu veçhile jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün İstanbul birinci ağır ceza mahkemesince 10 ay 20 gün hapse ve iki ay memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûmiyeti hakkında verilen karar Temyiz muhakemesi Ceza umumî heyetinin 9 . XII . 1940 tarih ve 221/215 sayılı kararıyle katiyet kesbetmiş ise de adı geçen yüzbaşı Abdürrezzak Gürbüz'ün orduda sebkeden mümtaz hizmetleri bakımından Büyük Meclisin af yoluyla refet ve atıfetine mazhar kılınması teklif edilmektedir. Yüzbaşı Abdürrez-

zak Gürbüz'ün askerliğe bidayeti intisabından bu güne kadar tam bir ciddiyet, fedakârlık ve feragatle ifayı vazife eylediği gerek Dahiliye vekili ve gerek Jandarma genel komutanı tarafından verilen izahattan anlaşılmiş bulunmasına mebni kendisinin Yüksek Meclisin şefkat ve atıfetinden istifadeye lâyık bir durumda bulunduğu neticesine varılmış ve Hükûmet teklifinin bazı ifade değişiklikleriyle kabulüne reylerin ittifakiyle karar verilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Adliye En. Reisi	M. M.	Kâtip
Çorum	Zonguldak	Konya
Münir Çağıl	Şinasi Devrin	G. Gültekin
Antalya	Balıkesir	Bingöl
N. Aksoy	Osman Niyazi Burcu	Feridun Fikri
Erzincan	Hatay	Kastamonu
A. Fırat	Bekir Sıtkı Kunt	Abidin Binkaya
Kayseri	Kocaeli	Tokad
Raşit Özsoy	Salâh Yargı	S. Atanç

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün cezasının affına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 1933 yılında bir şahsa cismen eza vermek maddesinden İstanbul birinci ağır ceza mahkemesinin, Temyiz mahkemesi ceza umumî heyttinden sadır olan 9 . XII . 1940 tarih ve 221/215 sayılı ilâmiyle tasdik edilmiş olan kararına göre 10 ay 20 gün hapse ve 2 ay memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm edilen jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz hakkındaki bu mahkûmiyet kararı bütün hukuki neticelerine şâmil olmak üzere affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 . I . 1942

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	H. Menemencioğlu	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal V.
Fayık Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	Sırrı Day
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	
Mü. V.	Ti. V.	
F. Engin	M. Ökmen	

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün mahkûm olduğu cezanın affı, hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Jandarma yüzbaşısı Abdürrezzak Gürbüz'ün mahkûm bulunduğu on ay yirmi gün hapis ve iki ay memuriyetten mahrumiyet cezaları bütün hukuki neticelerine şâmil olmak üzere affedilmiştir.

MADDE 2. — Hükûmetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun icrasına Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.